Çeşit Çeşit Erikler

Sarısı, beyazı, kırmızısı, yeşili, moruyla, dünyanın hemen her ülkesinde yetiştirilen bir meyve erik. Üretimini en çok yapan ülkeyse Yugoslavya. Ülkemizde de sekiz milyonun üzerinde erik ağacı var ve bu ağaçlardan ikiyüzbin tona yakın erik meyvesi elde ediliyor. Ülkemiz, erik yetiştiriciliği bakımından dünyada sekizinci sırada yer alıyor.

Eriklerin hepsi birbirine benzemiyor. Farklı tat, biçim ve büyüklükte olabiliyorlar. Erik çeşitleri, bu farklılığa bağlı olarak gruplandırılıyor: Can erikleri, Avrupa ve Japon erikleri.

Hepimizin yakından tanıdığı ve "çıksa da yesek" dediği can erikler ılıman iklimleri çok seviyor. Meyveleri de, nisan-mayıs aylarında toplanıyor. Bizler de onu yeşil olarak, çıkar çıkmaz yani turfanda tüketiyoruz.

Can eriklerinin, Aynalı, Can, Foça, Havran, Karşıyaka, Kebap ve Papaz gibi farklı adlarla anılan çeşitleri var. Can, Havran ve Papaz çeşitlerinin meyveleri genellikle yeşilken tüketiliyor. Eriği yeşilken yemek bizim ülkemizdeki insanların sevdiği bir şey. Başka hiçbir ülkenin insanı, eriği yeşilken yemiyor. Bu nedenle yeşil olarak yenecek meyveler, tam çiçeklenmeden 60-70 gün sonra toplanmaya başlanıyor ve toplanma olgunluk zamanına kadar sürüyor.

Bu eriklerin her bir çeşidinin ilginç özellikleri var. Örneğin, Papaz eriği orta büyüklükteki eriklerden. Kabuk rengi parlak koyu yeşil. Tadı da pek ekşi değil, tatlı. O, sulu ve gevrek bir erik çeşidi. Kebap erik, basık, yuvarlak, parlak, koyu yeşil renkli, meyvelere sahip. Tatlı bir tadı ve ağızda kolayca parçalanıp, dağılacak bir et yapısı var. Aynalı eriğin meyveleriyse sarı zemin üzerine kırmızı benekli. Aynalı sulu ve mayhoş tadıyla tanınıyor. Meyveleri de iri iri. Bu erik olgunlaştıktan sonra tüketime sunuluyor. Aynalı eriklerin olgunlaşma zamanıysa haziran ayı. Yani şu sıralarda, sofralarımızda aynalı erikleri görmek olası.

Avrupa erikleri, kışı daha soğuk geçen soğuk ılıman iklimleri seviyor. Göynük, Köstendil ve Üryani Türkiye'de yetişen Avrupa erik çeşitleri. Avrupa eriklerinin yabancı çeşitleri de var. Örneğin Stanley, ağustos sonunda olgunlaşan, iri sayılabilecek, yumurta biçiminde, mor-siyah renkli bir erik çeşidi. Şeker erikse, temmuz sonunda olgunlaşıyor. Orta irilikte, yumurta biçiminde, kırmızı-mor renkli meyvelere sahip. Meyve etiyse koyu sarı, tatlı, sulu ve hafif aromalı.

Japon eriklerinin anavatanı Çin. Bu erikler için en uygun ortam, kışı soğuk geçmeyen ılıman ya da sıcak ılıman iklimler. Ülkemizde de pek çok yerde üretime alınmış durumdalar. Haziran sonunda olgunlaşan ve Formosa adıyla bilinen Japon eriği çeşidinin meyvelerinin biçimi kalp gibi. Kabuğu, sarı zemin üzerine morumsu kırmızı renkte. Meyve etiyse sarı renkte. Çok sulu ve tatlı; gevrek bir yapısı var. Klimaks çeşidinin meyveleriyse temmuz başında olgunlaşıyor. Bu eriğin meyveleri birer yumurtayı andırıyor. Eriğin kalın kabuğu kırmızı ya da mor renkte ve bu renklerin üzerinde sarı benekler var. Yumuşak yapıdaki meyve etiyse sarı renkte. Klimaks tatlı sayılabilir, ama kokusunu duyduğunuzda erik yiyesiniz geliyor.

Gülgûn Akbaba

Kaynaklar
http://www.uga.edu/fruit/plum.htm
http://www.tarim.gov.tr/
http://www.gap.gov.tr/Turkish/Tarim/Meyveyt/erik.html